

Time: 2:00 Hours**Marks: 50****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ જમીન ધોવાણથી થતું નુકશાન જણાવી, જમીન ધોવાણનાં પ્રકારો વિસ્તારથી (૧૦) સમજાવો.

અથવા

પ્રશ્ન-૧ ખાતરોનાં કાર્યક્ષમ ઉપયોગ કરવાનાં મુદ્દાઓ વિગતે વર્ણવો.

પ્રશ્ન-૨ વિગતે ઉત્તર આપો. (કોઈપણ એક) (૧૦)

- (૧) જમીનની ફળદ્રુપતા કેવી રીતે વધારવી, તે વિગતવાર સમજાવો.
- (૨) નાઇટ્રોજન પ્રધાન ખાતરો વિશે વિગતે નોંધ તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન-૩ ટ્રેકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ) (૧૫)

- (૧) સેન્દ્રીય ખાતરનાં ફાયદા.
- (૨) સૂકી ખેતીમાં ફળદ્રુપતા જાળવવા માટે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો.
- (૩) છોડ માટે જરૂરી પોષક તત્વો.
- (૪) જમીનની ફળદ્રુપતા જાણવાની રીતો.
- (૫) ઉત્તમ છાણીયું ખાતર બનાવવાની રીત.

પ્રશ્ન-૪ માંગ્યા મુજબ જવાબ આપો. (કોઈપણ પાંચ) (૧૫)

- (૧) જમીન ફળદ્રુપતા અને ઉત્પાદકતા એટલે શું? સમજાવો.
- (૨) જમીન ધોવાણનાં પ્રકારો જણાવો.
- (૩) લીલો પડવાસ એટલે શું? તેને અનુકુળ પાકો જણાવો.
- (૪) યુરીયા ખાતર વાપરતી વખતે રાખવી પડતી કાળજીઓ જણાવો.
- (૫) નાઇટ્રોજન યુક્ત ખાતરો મુખ્યત્વે કયા કયા સ્વરૂપમાં હોય છે?
- (૬) ફોસ્ફરસ યુક્ત ખાતરોનાં ત્રણ નામ જણાવો.
- (૭) સેન્દ્રીય ખાતર એટલે શું? સમજાવો.
